

April Smith

Een Ster voor
mevrouw Blake

Karakter Uitgevers B.V.

1

Februari

Cora Blake was helemaal niet van plan geweest dat voorjaar naar Parijs te gaan. Of wanneer dan ook. Ze was bibliothecaresse in een kleine gemeente op de punt van een eiland voor de kust van Maine. Dat hield overigens niet in dat ze nooit had gereisd. Ze had twee jaar op Colby College in Waterville gezeten, was op bezoek geweest bij familie in Portland en was een keer naar Arizona geweest, en als je zeilen meetelde, kende ze zowat de hele kust van New England. Haar moeder was de grote avonturier geweest; ze was met een zeekapitein getrouwd, die haar mee de hele wereld over had genomen. Cora was voor de kust van Rio de Janeiro geboren, wat wellicht haar avontuurlijke geest verklaarde, maar reisde tegenwoordig alleen nog in boeken. Zomergasten uit North Carolina en Boston kwamen vaak in het bijzondere oude bibliotheekgebouw langs voor een praatje en vroegen zich dan af hoe ze het kon verdragen om in zo'n klein plaatsje met zulke vreselijk strenge winters te wonen.

‘Ik heb hier op het eiland alles wat ik nodig heb,’ zei ze dan. ‘We zitten zo ver van de gebaande weg, dan moet je tevreden zijn met wat je hebt.’

Sinds de beurskrach van 1929 betaalde de provincie haar salaris niet meer, maar Cora bleef gewoon in de bibliotheek werken, twee dagen en een ochtend per week, gratis. Ze deed het voor de gezelligheid en uit plichtsbesef tegenover haar lezers, maar had net zo-

veel behoefte aan contant geld als iedereen. Daarom was het voor Cora Blake alsof de engel Gabriël zelf op zijn hoorn blies toen ze in de vroege ochtend de fluit van Healy's visconservenfabriek hoorde.

Het was vijf uur 's ochtends, midden in februari. De conservenfabriek had meer dan twee weken stilgelegen, maar nu klonk de fluit luid en duidelijk door het klaaglijke geluid van de misthoorn heen. *Word wakker!* gilde die. *Er is werk!* En in het hele dorp kwamen vrouwen hun warme bed uit, zich afvragend hoeveel werk er zou zijn en hoe lang ze ervoor van huis zouden zijn. De duur van het werk was afhankelijk van de vangst. Als je schelpdieren 's nachts nat houdt, blijven ze wel goed tot de volgende dag, maar vis moet meteen worden verwerkt, anders bederft die. Het kon zijn dat ze vierentwintig uur aan een stuk door zouden moeten inpakken, maar daar zou niemand zich over beklagen nu zo velen door de crisis hun baan waren kwijtgeraakt. Ze hadden echter maar dertig minuten de tijd om zich aan te kleden en eten klaar te zetten voor hun gezin voordat de tweede fluit ging en hen aanspoorde de deur uit te gaan. Daarna vertrok de arbeidersbus voor het postkantoor en als je die miste... nou ja, dan had je pech gehad.

In de bovenste slaapkamer in een van de oude steenhouwershuisjes die uitkeken op de haven – mosterdgeel, met vierkante ramen zoals een kind ze zou tekenen – rekende Cora snel vier maaltijden vooruit. Het leven was veranderd sinds ze Tide's End Farm had verlaten, een boerderij van pakweg veertig hectare die sinds 1759 in de familie was. Vijf jaar geleden waren haar moeder Luella en oudere zus Avis aan cholera gestorven en was Cora naar het dorp verhuisd om voor haar nichtjes, Sarah van veertien, Laura van twaalf en Kathleen van tien te zorgen. Nu lag de boerderij er verwaarloosd bij en dacht ze er zelden nog aan. Ze moest koken voor de drie meisjes en haar zwager en het enige waarvan ze genoeg had waren bonen.

De meeste mensen zien het verschil niet tussen de ene boon en de andere. De meesten kan het niets schelen. Ten noorden van

Ellsworth kwamen veel mensen de moeilijke tijden in elk geval door dankzij de door de overheid geleverde Marafax-bonen, stevige amberkleurige dingen die zuinige types met alleen wat zout erbij klaarmaakten. Cora was naar de stad geweest en had een voorraadje gehaald, tegelijk met margarine die je zelf met gele kleurstof moest mengen zodat hij er niet uitzag als orthodontische wax. Ze hadden nog rapen en pompoenen in de hooikelder.

Ze maakte Sarah wakker, die naast haar voor pampus onder de dekens lag en lichtte haar in. Tante Cora ging geld verdienen en als oudste zou Sarah de leiding over het huishouden hebben, waarvan het grootste deel was geveld door griep. Sarah verroerde zich niet. Ze was niet ziek, maar hield haar ogen uit principe dicht.

‘Mag ik koekjes bakken?’ vroeg ze.

‘Ik wil geen greintje verspilde bloem zien wanneer ik thuiskom,’ waarschuwde Cora. ‘En geen sigaretten. Denk niet dat ik het niet zal merken, want ik kan het aan je ruiken.’

Het meisje zei iets wat paste bij een halfslapende puber, maar Cora was al de ijskoude slaapkamer door gelopen. Zonder kolen was het huis onmogelijk warm te houden. Haar zwager, Grote Stoere Percy, hakte soms hout op andermans percelen, maar wat moest je anders? Onder de deuren geklemde vodden hielden de ijzige wind die van Nova Scotia kwam niet tegen. Ze keek naar het raam om te zien wat voor weer het was; de ruit was grotendeels bedekt met ijsbloemen. Buiten lag verse sneeuw en het was ruim onder het vriespunt, maar Cora was opgelucht toen ze zag dat de dag zonnig zou beginnen.

Ze pakte een paar wollen sokken uit de cederhouten kast. Ze waren al zo vaak opgelapt dat ze het gecombineerde karakter hadden aangenomen van de drie generaties waardoor ze waren gedragen, wat inhield dat ze van niemand waren en Cora er dus geen bepaald gevoel bij had, maar ze gewoon zag als een hulpmiddel om over haar schoenen aan te trekken, gevolgd door overschoenen die dicht waren genaaid waar het rubber was gescheurd.

Toen ze de ijskoude keuken binnenstapte, was ze haar pragma-

tische moeder voor de miljoenste keer dankbaar. Die was als echtgenote van kapitein Frederick Harding mee door het Panamakanaal gevaren op de windjammer *Lara Leigh*, die melasse en timmerhout afleverde en in Florida soms door rijke zakenlui werd gecharterd. Dat was niet zo aantrekkelijk als het klonk. Het was haar taak te koken, te naaien en de hut schoon te maken en aangenaam gezelschap te vormen voor de vrouwen van de jachtclubs waar ze aanmeerden. Toen ze terugkeerden naar Tide's End Farm voedde Luella Cora en haar zus op in de zelfredzaamheid die zijzelf aan boord had ontwikkeld. Ze leerde hun bijvoorbeeld dat je – ook al was je zo moe dat je bijna niet meer op je benen kon staan – altijd de kachel klaar moest maken voordat je naar bed ging. Het was op het eiland eigenlijk traditie dat de man het vuur aanlegde, maar omdat kapitein Harding vaak maandenlang op zee was werd het een moeder-dochterritueel om elke avond pijnboomtakjes tot lekker ruikende krullen te snijden.

‘Geen druppel petroleum nodig,’ zei haar moeder vaak tevreden.

Toen Cora klein was, was het haar taak het aanmaakhout netjes in de kachel op te stapelen, iets wat ze heel leuk vond, want zodra het ijzeren deurtje dichtging, liep de dag rustig ten einde met het geruststellende besef dat moeder alles had geregeld voor vandaag, vannacht en morgen. Nu deed ze elke avond hetzelfde voor haar nichtjes. Ze gebruikte altijd het scherpe oude knipmes om perfecte spiralen te snijden terwijl ze gefascineerd toekeken. Het gaf haar nog steeds een gevoel van veiligheid. En 's morgens was de kachel altijd met maar één lucifer aan te steken.

Ze zette de ketel op en toen het water kookte, goot ze dat in een pan met de bekende bonen. Ze ontstak een lantaarn op de met zeildoek bedekte tafel. Het licht viel op de prachtige omslagillustratie van *Schateiland*, dat boven op de stapel boeken lag die ze mee naar huis had genomen voor de kinderen die ziek op bed lagen. Een voordeel van bibliotheekwerk is dat je mee naar huis kunt nemen wat je wilt, en aangezien ze de boel in haar eentje openhield, vond Cora dat ze daar alle recht toe had. *Schateiland* was een van haar

favorieten. Ze streek met haar vingertoppen over het boek alsof ze alles in zich probeerde op te nemen, zelfs hoe de letters aanvoelden. Ze kende het verhaal uit haar hoofd – haar vader had het haar voorgelezen, zij had het haar zoon Sammy voorgelezen en later had hij het weer aan opa Harding voorgelezen – over de jonge Jim Hawkins en zijn onverzettelijke moeder die de Admiral Benbow Inn runt. Op een dag komt een mysterieuze oude zeeman die Pew heet daarheen om zijn laatste dagen in rust aan zee te slijten, maar hij krijgt de gevreesde ‘zwarte stip’, een doodvonnis. Dan vallen de piraten de herberg aan en weten Jim en zijn moeder ternauwernood te ontsnappen...

De tweede fluit riep Cora terug tot de werkelijkheid en ze slikte snel een laatste hap maïsbrood door. Wat had ze nou zitten dromen? Ze controleerde of de bonen netjes stonden te sudderen, pakte haar duffelse jas van de haak en trok de keukendeur stevig achter zich dicht tegen de wind.

Haar ogen begonnen te tranen. Niet alleen door de kou, maar ook door de oogverblindende aanval van witheid die van de met ijs bedekte sneeuw terugkaatste. Het was een gevaarlijke afdaling van het huis naar Main Street over de granieten helling, vooral nu ze tegen de gierende noordoostenwind in moest ploeteren. Zich vasthoudend aan een waslijn liep ze voorzichtig naar beneden. Rijen schuimkoppen rolden door de haven. Aan de pier hingen lange ijspegels. Haar neus drupte en de bittere kou deed pijn aan haar tanden. In het dorp roerde zich niets, behalve de wolken sneeuw die van de daken van een rij sobere houten huizen stoven, die zich op onwaarschijnlijke wijze vastklampten aan een rotsachtige landtong. Hun gesloten witte gevels vingen de klappen van de wind rechtstreeks over de oceaan op. Het was alsof alles tot een kristal was bevroren en Cora Blake het enige warme, levende wezen was.

Toen zag ze dat ze de bus had gemist. Er stond in elk geval geen felrood busje voor het postkantoor. Als ze rustig genoeg was geweest om dat op te merken zou ze ook geen roet van de uitlaat in de sneeuw hebben gezien, of bandensporen. Cora kon wel huilen.

Door te laat te komen had ze anderhalve dollar verspeeld. Achtergelaten bij het ingesneeuwde postkantoor, zonder mogelijkheid om de fabriek te bereiken, foeterde ze zichzelf uit omdat ze over een kinderboek had zitten mijmeren. Ze stak haar tot vuisten gebalde verkleumde handen dieper in de zakken van haar geruite duffelse jas, die zo versleten was dat hij haast met haar voorouders uit de Schotse hooglanden meegekomen kon zijn.

Verdomme, ze zou gaan lopen.

De kustweg werd geteisterd door windstoten die van over de haven kwamen, door de dunne wol van haar jas heen drongen en wolken stuifsnieuw wegbliezen van het houten voetpad voor haar. Een kleine roeiboot was losgeslagen, weggeslingerd en tegen de kade kapotgesmeten. De forse kreeftenboten deinden echter op de zes meter hoge golven als pedante, stoere jongens, met hun kin naar voren gestoken. De ene voet voor de andere zettend, haar ogen strak op de top van Peaks Hill gericht, liep Cora stug voorbij de witgemutste vormen van de bazaar, de kapperszaak, de furnituuren- en stoffenhandel – allemaal ingesneeuwd – de houtzagerij, de zaal van de Odd Fellows in de bocht, tot het dorp achter haar lag en de wind huilend in de sparren wegstierf.

De sneeuw zou diep zijn, helemaal tot aan het eind. Cora hoopte wat gemakkelijker vooruit te komen in de bandensporen van de bus, maar er waren geen sporen te zien. Waren ze weggevaagd door ronddansende ijsdeeltjes? Of was ze helemaal van de weg geraakt? Onbevreesd nam ze de stilte in zich op. Die ging vergezeld van een soort gezoem in haar hoofd dat er altijd was; een ondefinieerbaar richtingsgevoel dat vanuit de aarde zelf door haar voetzolen omhoog leek te komen. Ze werd zich bewust van blauwe gaaien. Dennen die tot aan de onderste takken in maagdelijke sneeuw stonden. Ze zag schaduwplekken alsof er iets had gegraven, misschien een eland. Toen ze dichterbij kwam, zag ze dat het voetafdrukken waren, sporen die naar het oosten leidden. Cora stampte door, er gleeed sneeuw in haar overschoenen. Boven op Peaks Hill zag ze een groepje fabrieksarbeidsters als bange vluch-

telingen door het eindeloze wit stappen. Tegen de tijd dat ze hen had ingehaald, zweette ze in de wollen kleren en voelde ze haar tenen niet meer.

Het waren vrouwen die net zo gekleed waren als zij, in zware donkere rokken tot aan de enkels en een allegaartje van over elkaar heen gedragen versleten jassen.

‘Waar is de bus?’ vroeg Cora buiten adem.

‘Er is geen bus. Niet meer,’ zei Essie Jordan bits. Met haar lange, onaantrekkelijke gezicht onder een gehaakte muts versierd met groen filigraan leek ze net een bosje selderie.

‘Wat is ermee gebeurd?’

‘Meneer Healy zegt dat de benzine te duur is. Dus lopen we.’

‘We lopen,’ zei Cora, dankbaar dat ze zich kon aansluiten bij de mars van alledaagse, hardwerkende vrouwen in eenvoudige kleren die naar koeienmest en pijnboomhars stonken en die in leeftijd variërend van twaalf tot zestig samen door de sneeuw ploeterden om het smerige werk in de fabriek te doen... langzaam, resoluut, dicht bij elkaar ter bescherming tegen de wind, de jongeren de weg banend voor de rest.

Het was nog anderhalve kilometer tot waar het vaste gesteente eindigde, een rotsachtige richel die afliep naar het water. De conservenfabriek leek op het punt te staan daar vanaf te glijden. Ze dacht aan een kop thee met suiker wanneer de man met het brood kwam. Dat was maar ter afleiding. Ze was niet van plan twee cent uit te geven aan een kop thee voor zichzelf.

Na een poosje verdween de zon achter een mistbank, trok de lucht dicht en werd het ijsig koud. Dichter bij de oceaan waren de sneeuwhopen kleiner en werden basaltblokken zichtbaar in het open veld waar ze een millennium geleden waren achtergebleven, en al snel hadden ze meer weg dan sneeuw onder hun voeten. Toen het silhouet van een sobere kleine kapel in de mist opdook, wisten ze dat ze het laatste kruispunt hadden bereikt en dat ze nog maar driekwart kilometer over een kiezelstrand moesten voordat ze de schoorsteen en het dubbele dak van de fabriek zouden zien.

Cora moest de koppen en staarten van de sardines eraf knippen. Ze deed dat werk al sinds haar kinderjaren en haar nichtjes zouden het nu ook doen als ze niet ziek thuis lagen. Het eerste wat ze deed was haar vingers verbinden, omdat je heel hard in de schaar moest knippen om de ruggengraat in twee keer door te knippen. Als je meer dan twee keer moest knippen werd meneer Healy kwaad. De vis, die stikte op het droge, zwiepte gevaarlijk heen en weer. De koppen werden gebruikt als aas en gingen in een emmer, de lijven in een andere. De kleinste meisjes zorgden voor de emmers. Cora's oudere zus Avis was op een dag toen ze acht was bijna haar duim kwijtgeraakt toen ze een stervende vis probeerde te pakken. Hun moeder Luella stond aan de etiketteermachine aan de andere kant en meneer Healy wilde dat ze doorwerkte, dus zei hij niets over het voorval, maar duwde hij Avis naar buiten en zei haar dat ze naar huis moest rennen, terwijl ze half doodbloedde.

Luella was woest toen ze erachter kwam en vertelde mevrouw Healy wat haar man had gedaan. De volgende dag kwam hij aanzetten met een zak pepermuntjes voor Avis, maar dat was alleen omdat Luella een snelle werker was en hem uiteindelijk geld bespaarde. Cora had die vaardigheid geërfd. Toen de eerste rekken met trays vol gekookte sardines die dag in februari uit de oven rolden, plaatste meneer Healy Cora over naar de inblikrij. Ze kon vijftig blikjes in een halfuur doen, ondanks de stank en de smurrie – een grijze drab van visafval en darmen – waarin ze moesten staan. Voor elke tray die je gedaan had stopte je een houten fiche in de pot. Cora vond het niet erg dat ze de schaar kon wegleggen; haar mouwen stonden al stijf van de lichaamssappen en het bloed van de vissen.

De conservenfabriek schudde onder de klappen van golven die vlak eronder tegen de rotsen sloegen. Schuim van de golven drong door de kieren in het rotte hout. Binnen was het zo koud als in een vriescel, behalve wanneer de ovendeuren werden geopend en hete stoom uitbraakten. Hoewel hij die gevaarlijke omstandigheden tolereerde, stond meneer Healy er wel op dat de regel werd nageleefd dat medewerksters een schort en een hoofddekseel moesten

dragen. Omdat ze die niet van hem kregen, brachten de vrouwen ze zelf mee – hoofddoeken en boudoirmutsjes waren ook toegestaan – wat tot vreemde uitmonsteringen leidde. Cora hield de duffelse jas aan en droeg een zonnehoed die onder haar kin was vastgeknoopt, zodat de koordjes niet in de machine terecht konden komen.

Ze had wel de pech dat ze aan de lopende band tegenover mevrouw Selderiehoofd, Essie Jordan, kwam te staan, voorzitter van het Martha Washington-liefdadigheidsgenootschap. Martha Washington was een genootschap van geheelonthoudsters, ofwel een ratjetoe van boze echtgenotes die het beu waren met dronken mannen samen te leven. De mannen wilden niet naar hen luisteren, dus wendden ze zich tot andere vrouwen, in de hoop dat de collectieve vrouwelijke invloed ervoor zou zorgen dat ze zich gingen gedragen. Sommigen, zoals Essie Jordan, leken gewoon bijna overal verdornd kwaad om. Haar sluwe kleine blauwe oogjes zeiden: *Ik ben er nog steeds en waag het niet dat te vergeten!*

‘Ik zeg het voor je eigen bestwil,’ zei Essie nu. Ze moest het la-waai van de machines overschreeuwen. ‘Je zwager vraagt om problemen, zoals hij de wet aan zijn laars lapt.’

‘Waar doel je precies op?’

Met Grote Stoere Percy waren er diverse mogelijkheden: hout stelen, kreeftenfuiken stelen, spugen, op de gangsters uit Portland schieten...

‘Ik doe-oel,’ zei Essie schalks, ‘op het importeren van illegale alcohol. Alsof je dat niet weet.’

O ja, dat ook nog. Maar Grote Stoere Percy verdiende maar weinig aan de Drooglegging, aan de levendige handel langs de onherbergzame kust van Maine. Je kon een Canadese stoomboot vol drank verbergen in al die inhammen, waar dranksmokkelaars radio-stations hadden om de schepen te waarschuwen en gepantserde auto’s om de handelswaar aan goede Republikeinen in privéclubs in Bangor te leveren. Percy was gewoon de sukkel in de roeiboot.

‘Dat weet toch iedereen,’ zei Cora op milde toon.

‘Dat wil niet zeggen dat we het goed moeten vinden.’

Een tweede lopende band kwam knarsend in beweging; hij stond vol rijen glimmende blikjes. De randen waren vlijmscherp. Cora gunde Essie niet de voldoening dat ze haar vingers zou openhalen, dus hield ze haar blik op haar werk gericht.

‘Essie, het is geen schande dat je eigen man is gearresteerd voor het verstoren van de openbare orde. Hij is niet de enige man die graag een borreltje pakt.’

De blauwe ogen schoten vuur. ‘Dat is niet waar.’

‘Het kan niemand iets schelen, Essie.’

‘Mannen zijn zwakkelingen. Daarom vechten fatsóénlijke vrouwen tegen de duivel die alcohol heet. Je denkt dat het jou niet raakt omdat jij niet getrouwd bent.’

‘Je weet heel goed dat mijn man is gestorven. Het is al lang geleden,’ voegde Cora er met iets van verbittering in haar stem aan toe. ‘Misschien zo lang dat je het bent vergeten.’

‘Ik weet dat je getrouwd bent gewéést,’ sneerde Essie. ‘Het gaat erom dat je dat nu niet bent.’

Het was middag, maar de man met het brood kwam niet. Meneer Healy liep langs de tafels in de rubberen schort die hij altijd droeg en met een tweed pet op zijn opgeblazen kop. Cora’s nek deed pijn en ze had dorst. Ze had geen goede herinneringen aan deze stinkende plek. Zelfs bij mooi weer en zelfs al toen hun moeder nog leefde, lag het terrein van de conservenfabriek vaak vol bergen rottend plantaardig materiaal en mosselschelpen waar zwermen vogels om vochten. Meneer Healy beschouwde de oceaan als zijn persoonlijke vuilnisbelt en het getij als zijn straatveger, maar de natuur werkte niet altijd mee en vaak werd de fabriek omringd door rode plaspen vissenbloed. In de zomer speelden de dorpskinderen hier en gooiden ze stenen naar wilde katten en wasberen.

De trays met vis bleven komen. De blikjes bleven voorbijschuiwen. Essies valse sneer sloeg op haar vriendschap met Linwood Moody, een lieve bodemwetenschapper die ze al kende sinds de middelbare school en die nog niet zo lang geleden zijn vrouw had

verloren door een auto-ongeluk. Ze waren samen in het dorp gezien, nou en? Wilde Essie een bonenmaaltijd in de kelder van de kerk soms een afspraakje noemen? Toch kneep haar maag zich samen door de onverwachte aanval. Waarom waren sommige mensen toch altijd zo gemeen? Het leek wel of Essie Jordan mosterd als ontbijt at. Er was maar één manier om de arme eenzame vrouw uit haar lijden te verlossen.

‘Essie?’ riep Cora. ‘Hoe is het met je kleden?’

Essie was een expert in het maken van voddenkleden. Ze vlocht zo strak dat het leek of ze oude beddenlakens in staalkabels kon veranderen.

‘Prima, volgens mij.’

‘Mevrouw Grimble vertelde me dat je gevlochten stoelkussens maakt voor de lentebazaar.’

‘Dat klopt. Ronde.’

‘Wat voor kleuren?’

‘Vooral blauwintinten. Ik heb wat mooi helder paars van een jurk die van tante Dot is geweest.’

‘Herinneringen in iedere vlecht, nietwaar?’

‘Het zal wel.’

‘Ik vind dat het kalmerend werkt.’ Essie reageerde niet, dus Cora vervolgde: ‘Zeg, wist je dat ik voorzitter word van de kerkbazaar op Onafhankelijkheidsdag?’

‘Dat ben je toch elk jaar?’

Cora verbeet zich en ging er niet op in. ‘Ik had bedacht dat we wel wat extra hulp konden gebruiken,’ zei ze. ‘Wat zou je ervan vinden om de handwerkcommissie onder je hoede te nemen?’

Essie knipperde een paar keer met haar ogen en keek argwanend om zich heen.

‘Vraag je me of ik die commissie wil leiden?’

‘Niemand weet zoveel van weven en van tapijten maken als jij. Ik wed dat je er wat goede mensen bij zou kunnen betrekken. Wat zeg je ervan?’

Essie nam de tijd voor haar antwoord. Zoiets als dit wilde ze

– al zou ze het nooit toegeven – zo lang mogelijk voor zich houden; het gevoel van warmte en tederheid zo lang mogelijk vasthouden, voordat het als een van haar zwarte katten de benen nam. Op dat moment werd het dampende vertrek overspoeld door daglicht. Iedereen keek verbaasd op. De grote deur was opengeschoven en daarbuiten stond de postdirecteur van het dorp, Eli Grimble. Hij was met zijn paard en slee gekomen en het gestamp van het dier met zijn dikke vacht en het gerinkel van de belletjes aan zijn tuig waren als iets uit een stomme film, omdat het geratel van de machines alle andere geluiden overstemde.

Meneer Healy liep naar hem toe en schudde zijn hand. Hij verwachtte een bundeltje post te ontvangen, maar Eli Grimble tuurde het schemerige vertrek in en gebaarde net zolang tot hij Cora opmerkte. Hij had haar ongetwijfeld gemakkelijk gevonden, want ze had hem recht staan aankijken alsof ze een soort zesde zintuig had. Even later gebaarde meneer Healy dat ze naar voren moest komen; de ogen van alle inpaksters volgden haar. Nu stond ze buiten in de koude, zuivere lucht en de sneeuw werd licht gekleurd door de ondergaande zon.

‘Ik ben langs je huis geweest...’ begon Eli.

‘Wat is er aan de hand? Is met de kinderen alles goed?’

‘Ja, geen zorgen, je nichtje zei dat je hier was, dus ik dacht: laat ik langsgaan. Je hebt een brief. Van de overheid.’

Hij stak haar een officieel uitziende brief toe, met haar naam netjes erop getypt.

‘De overheid? Waarom?’

Meneer Healy keek over haar schouder. ‘Hebt u uw belasting wel betaald, mevrouw Blake?’

‘Natuurlijk heb ik mijn belasting betaald!’ zei Cora.

Toen ze zich realiseerde dat de brief van het ministerie van Oorlog was, kreeg ze het verontrustende gevoel dat de grond onder haar voeten kantelde. Het was net als dertien jaar geleden, toen de envelop een met potlood geschreven briefje bevatte van ene meneer Harris, administratief bevelvoerder van het leger, waarin

stond dat Samuel Blake, haar enig kind, in Montfaucon, Frankrijk was gesneuveld in de strijd. De brief was gebracht door Eli Grimble, met ditzelfde paard en een tweewielig rijtuigje. Er had toen geen sneeuw gelegen, want het was oktober, tegen het einde van de oorlog. Eli Grimble was helemaal naar Tide's End Farm gekomen om haar het nieuws te brengen, samen met de predikant en dokter Newcomb.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg meneer Healy.

De postdirecteur haalde zijn schouders op. ‘Het ziet er belangrijk uit.’

Cora scheurde de envelop open en liet hen wachten terwijl ze de tijd nam om de brief te lezen. En toen las ze hem voor de zekerheid nog een keer. Ten slotte keek ze met een brede glimlach op. Het was misschien wel de eerste keer dat ze op deze plek blij had gekeken.

‘Ik heb deze lente geen werk nodig, meneer Healy.’

‘Fijn om te weten, mevrouw Blake. Maar voorlopig hebt u vandaag nog genoeg te doen,’ zei hij, en hij liep terug naar de fabriek.

‘Wilt u niet weten waarom?’

Eli Grimble boog naar haar toe. ‘Je mag het mij wel vertellen,’ zei hij, de grootste roddelaar van het dorp.

‘Meneer Healy,’ riep ze met een uitbundigheid die ze nooit eerder had durven tonen.

‘Wat?’

‘Het heeft een reden!’

De baas plantte zijn laarzen in de smeltende sneeuw en draaide zich met overdreven geduld om.

‘Ik neem aan dat u het me gaat vertellen, of ik het nou wil horen of niet. Goed dan. Waarom?’

‘Ik ga op reis.’

Enkele nieuwsgierige inpaksters hadden zich in de deuropening verzameld. Cora zei het zo hard dat iedereen het kon horen. Vooral Essie Jordan.

‘Ik ga naar Parijs,’ kondigde ze aan. ‘Met een lijnschip. Eerste klas.’